T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/25
KARAR NO : 2020/9
KARAR TR : 27.01.2020

ÖZET: 2918 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi ile 21. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : U.Y.
Davalı : İ.V.

O L A Y : İstanbul Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, başka bir araca ait tescilli plakayı taktığı ve hurdaya çıkarılmış aracı karayolunda sürdü-günden bahisle, davacı adına 13.06.2019 gün ve IR-911995 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi ile 21. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca toplam olarak 7.018,00 TL idari para cezası verilmiş, düzenlenen Araç Trafikten Men Tutanağı ile araç trafikten men edilerek muhafaza altına alınmıştır.

Davacı, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

BAKIRKÖY 6. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ: 16.09.2019 gün ve D.İş: 2019/3373 sayı ile; idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracın trafikten men edilmesine de karar verildiği, bu durumda anılan Kanun'un 27/8. maddesi gereğince idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, Uyuşmazlık Mahkemesinin konu ile ilgili emsal bir kararı da gösterilerek görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 5. İDARE MAHKEMESİ: 01.11.2019 gün ve E:2019/1992 sayı ile; 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'da öngörülen idari para cezasının Kabahatler Kanunu'nda belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve davacının idari yargının görev alanına giren trafikten men işlemine karşı dava açmadığı dikkate alındığında, Kabahatler Kanunu'nun 3.maddesi gereğince idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde görevli mahkemenin belirlenmesinde dikkate alınacağından, uyuşmazlığa konu idari para cezasına karşı açılan iş bu davanın görüm ve çözümünün, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 27.01.2020 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 23. maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi ile 21. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Belge ve plakaların araçlar üzerinde bulundurulması zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 23. maddesinde, "(Değişik: 3/10/2016-KHK-676/20 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/18 md.)

Araç tescil belgesi ve tescil plakasının, araç üzerinde uygun durumda bulundurulması zorunludur.

Araç tescil belgesini araçta bulundurmayan veya tescil plakasını monte edilmesi gereken yerin dışında farklı bir yere takan sürücülere 92 Türk Lirası idari para cezası verilir. Araç bilgileri doğrulanıncaya ve plaka uygun yere takılıncaya kadar araç trafikten men edilir.

Yönetmelikte belirtilen nitelik veya ölçülere aykırı plaka takan, öngörülen sayıda plaka takmayan ya da farklı okunmasına veya okunamamasına neden olacak şekilde plakasında değişiklik yapan araç sahibine 412 Türk Lirası idari para cezası verilir, plakanın uygun duruma getirilmesi için 7 gün süre tanınır. Bu süre sonunda tescil plakalarını uygun duruma getirmeyenler hakkında 844 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası uygun duruma getirilinceye kadar araç trafikten men edilir.

Tescilli aracı plakasız kullanan sürücüye 1.698 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası takılıncaya kadar araç trafikten men edilir.

Başka bir araca tescilli veya sahte plakayı takan veya kullananlara 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir ve araç trafikten men edilir. Ayrıca bu kişiler Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır." denilmiş;

"Tescil belgesi ve tescil plakası alma zorunluluğu ile hurdaya ayrılan araçlar" başlığı altında düzenlenen 21. maddesinde, "Tescil edilen araçlar, "Tescil Belgesi" ve "Tescil Plakası" alınmadan karayollarına çıkarılamaz. (Ek cümle: 13/2/2011-6111/56 md.) Ancak, ilk tescili yapılan araçlar için düzenlenen tescile ilişkin geçici belgelerin geçerlilik süresi içinde, tescil belgesi alma zorunluluğu aranmaz.

(Değişik:18/10/2018-7148/15 md.) Birinci fikra hükmüne uymayan sürücüler 1.002 Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılırlar.

(Değişik:18/10/2018-7148/15 md.) Birinci fikra hükmüne aykırılığı tespit edilen araçlar eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten menedilir.

Tescil belgesi geçersiz duruma gelince sürekli olarak, üzerinde eksik veya yanlış bilgi bulunması halinde geçici olarak trafik zabıtasınca geri alınır.

(Ek:18/10/2018-7148/15 md.) Hurdaya çıkarılmış araçların karayolunda sürülmesi yasaktır. Bu araçların karayolunda sürüldüğünün tespiti hâlinde sürücüsüne 2.018 Türk lirası idari para cezası verilir ve bu araçlar trafikten menedilir. Ayrıca mülki amir tarafından el konulur ve aracın mülkiyeti kamuya geçer.

(Ek:18/10/2018-7148/15 md.) Araçların hurdaya çıkarılmasına dair usul ve esaslar Yönetmelikte belirlenir." hükmü yer almıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde ise, "(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fikrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 5. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Bakırköy 6. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 16.09.2019 gün ve D.İş: 2019/3377 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, İstanbul 5. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Bakırköy 6. Sulh Ceza Hâkimliğince veri16.09.2019 gün

ve D.İş:2019/3377 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.01.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN